

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. NAGY BÉLA.

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Vasút-utca 306.

Királyi elismerés a hadimunkáért.

A múlt héten gróf Tisza Istvánhoz intézve egy királyi elismerő levél jelent meg a hivatalos lapban. A király most a háboru harmadik évében legteljesebb elismerését fejezte ki gróf Tisza István miniszterelnök útján mindazoknak a hadimunkásoknak, akik fáradhatatlan szorgalommal és kitartással dolgoznak azokon a munkákon, amelyek a hadsereg szükségleteit elégítik ki.

Nemcsak a felség iránti tiszteletből, hanem a tények ismertének következtében is a legnagyobb őszinteséggel állapíthatjuk meg, hogy a magyarországi hadimunkások valóban megérdemelnék a királyi elismerés jóleső szavait.

Amit a magyar ipar most a háboruban produkált, az felülmúl minden várakozást, minden reményt, amit a magyar ipar teljesítőképeségéhez fűztek.

És ebből le kell vonnunk a megfelelő tanulságot a háboru utánra is. Amint a mezőgazdaság terén az agrárpolitikusok állandóan kívánják és követelik a belterjesebb gazdálkodását, ugyanugy kellene gondoskodnunk arról is, hogy az ipar terén valami intenzívebb munkásság fejlődjen ki.

Hiszen az ipari termés fejlesztésére, intenzívebbé tételére annyiféle módszer és elmélet van, a németek annyi módját és eszközét találták annak, hogy az ipari munkával a lehető legnagyobb teljesítőképeséget éri el, hogy kizártnak tartjuk, hogy nekünk ne sikerülne valami megoldást találni arra, hogy iparunk a lehető legkomolyabb, legérdekesebb munkát tudja kifejtetni.

Ez a háboru sok minden egyéb tanulságon kívül felvilágosította az ország vezetőségét arról is, hogy az ipari és kereskedelmi munkának legalább a mezőgazdasági munkákkal egy nivón kell állni a közbecsülésben. Az ipari munka apotheozisa ez az egész háboru, amelyben nemesak az emberek száma és ötletessége, a

hadvezérek tehetsége, hanem a munkaerő, amunka intenzitása és a produktumok tökéletessége is viaskodnak egymással.

Ami tehát a királyi elismerésből az ipart, mint olyat érinti, az nem tekinthető végleges dicséretnek, sokkal inkább erős buzdításnak a jövőre és intő jelül arra, hogy a mit az iparban a háboru kényszere alatt elértünk, azt a béke szabadságos idejében se hagyjuk elveszni.

Kétségtelennek tartjuk, hogy a királyi szónak meglesz a hatása ilyen irányban is az ország további életében.

De a királyi elismerés nemcsak az iparnak szól, hanem azoknak a munkásoknak is, akik arcuk verejtékével dolgoztak, néha — mint a kézirat mondja — nehéz életfeltételek között a hadimunkákon. Ezek a munkások is éppen olyan harcosai ennek a háborunak, mint a legelső lövészárók katonái, csak éppen nem olyan veszélyes a helyzetük és feladatuk.

A királyi elismerésnek ebből a részéből pedig ismét újabb tanulságot kell levonnunk az országnak. Azt a tanulságot, hogy a legnagyobb gondosságban, a legnagyobb becsülésben kell részesítenünk az ipari munkásságot. Nem politikai gondoskodásról beszélünk, ebben sokféle vélemény áll meg, hanem a társadalmi, közjóléti gondoskodást, amelyet az ipari munkások éppen e háboru után joggal igényelhetnek. Mindenféle közjóléti intézménnyel kell őket védenünk a kiuzsorázástól, gondoskodnunk kell testi és lelki táplálékukról, megélhetésükről, mindéről, ami hozzájárul ahhoz, hogy munkájuk minél tökéletesebb, jobb lehessen.

Ha a királyi kéziratból ezeket a tanulságokat levonjuk és megszüveljük, akkor nyugodtan nézhetünk a jövőbe, mert erős, egészséges munkásaink fogják megalapozni a jövő ipari Magyarország épületét.

Harctéri és külpolitikai események.

A nyugati fronton dúló véres harcok nem vesztek heveségükből. A Somme menti ütközetek történelmi jelentőségűek és borzalmasak. Bármily emberanyagot és technikai erőt vigyen is azonban az angol és a francia e frontra, a németek diadalmasan ellenállottak s ellenfeleink nagyobb sikereket eddig nem értek el.

Az orosz arcvonalon néhány ellenséges támadás vérbe fult. Valóságos emberpazarlás folyik e fronton orosz részről. Egy-egy támadás után ezer és ezer halott marad a harctéren. Ez a háboru örökléte. Most aligha nem újabb áttöréseket terveznek az oroszok, mert a mi felénk eső fronton bizonyos csendesség mutatkozik.

Annál hevesebben támadnak ellenünk az olaszok, főleg a tengeremléki részen. Ezen a harctéren súlyos áldozatokat kell hoznunk. Emitt-amott árkaikba be is törnek a digók, egy ellentámadás az egyensúlyt helyrehozza, a talját pedig észre téríti. Szerfelett véresek és veszteségteljesek e harcok a Karszton, de álljuk, mert az árulókkal még le kell számolnunk.

A leghitványabb ellenfelünk Románia megérdemelt sorsát elérte. Falkenhayn tábornok német és magyar csapatai teljesen tönkresilányították Nagyszebennél és Brassónál az első és második román hadsereget és azok roncsait szünet nélkül üldözik. Erdély nagy részéből az oláhok kitakarodtak. Brassó után Törösvár, Csikszereda, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely ismét magyar kézre kerültek, a szövetséges német csapatok Predeált, Sinaját, a román király és román arisztokrácia remek nyaraló helyet megszállták s most román földön üldözik, pusztítják az áruló oláhokat. Dobrudzsában Mackensen és a bolgárok szorítják őket. Eszeveszetten futnak mindenütt, hiszen eddigi veszteségeik minden képzeletet felülmúlnak.

Hat hét alatt 175 ezer román katona halt és sebesült meg.

Szaloniki-i fronton is erős ütközetek folytak le a héten. Itt a szerbek ádáz dühvel támadtak a balszárnyon, de a bolgárok végre is visszazoritották őket s tetemes veszteséget okoztak a lámadóknak.

Görögországtól az entente elvette a hadiflottáját és saját céljaira fogja felhasználni. A flotta lefegyverezése most folyik. Venizelosz teljesen megkoppasztatja szépséges hazáját, hogy céljait elérhesse.

A török fronton nevezetesebb eseményről nem jött tudósítás.

Gróf Tisza István kormányelnök kormányzati ügyekben a napokban Bécsben járt s a király ő felségénél kihallgatáson jelentkezett.

Élelmiszer központ.

Ankét, bankett, plakát, rendeletek tömege stb. mind-mind az élelmiszer-mizéria megszüntetését hirdeti s mellette az éhezõ éhenhal.

A kormány egymásután gyártja a rendfelfedeket, felállítja a központokat, tárgyalnak, vitatkoznak, egyik-másiknak újabb és újabb ötlete támad és ezen idõ alatt a fogyasztási cikkek ára — mint a hőmérõ — rohamosan emelkedik.

A népnek nincs ennivalója, nincs cukra, fája, szene és nincs világító olaja. Amíg a kormány megtalálja a helyes utat, addig az élelmiszer spekulánsok tömött erszénnyel vígan lubickolnak az éjszakai mulatók pezsgõiben és a szegény proletár nép kiaszott testét már nem bírja, a neki jutott étel már nem kéri . . . ki-dõl, elpusztul . . .

Most készülnek az élelmiszer központ felállításával s ez is késik. Államférfiak nyilatkoznak, hivatkoznak Németország példájára, nem sokat várnak tõle, feleslegesnek tartják, újabb prozopozíciókat tesznek s ezzel huzzák az idõt és megakadályozzák a megvalósulását.

Nem vitatkozás, nem ötlet és eszme, sem pro és kontra nyilatkozatokat kérünk, de eredményt. A tett mezejére lépünk és gondoskodjunk a közelgõ tél beállta elõtt a nép élelmiszerérõl. Mit törõdik a nép a plakáttal, a bankettel, a tárgyalásokkal, — neki étel kell s minél hamarabb. — Eszünkbe jut egy régi, de aktuális példa, mikor egy nyomorgó és éhezõ koldus bekopogtat egy nagy lakodalmas háza alamizsnáért. A vendégek megsajnálják s összegyûlnek, hogy mikép segítsenek a szerencsétlenen. Egyesek gyûjtést indítványoztak, mások megvendéglést, ismét mások mást.

Miután nem bírtak egyezségre jutni, elhatározták, hogy megkérdezik tõle, mily módon segítsenek rajta. Szavazással megválasztották a társaságból két férfit s ezek az ajtó elé mentek, hogy megkérdezzék és meghallgassák a kívánságát. Mikor az ajtóhoz értek, a szegény éhezõ a földön elterülve feküdt. Az elõhívott orvos éhhalált kostatált rajta és a lakodalmas nép sajnálkozott, hogy nem segíthetett a szegény szerencsétlenen.

A kormány tehát ne késleltesse az élelmiszer központ felállítását. Kivételes intézkedéseivel módot találhat és annak vezetőjét diktatúrát hatalommal ruhazza fel.

Gyors és erõtéljes intézkedést várunk míg nem késõ, mert készlet van elegendõ, csak legyen egy vaskéz, mely azt azonnal és gazdaságosan elossza.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hétfõn délelõtt tartotta meg ülését Domahidy Elemér fõispán elnöklete alatt. Az ülésen a bizottság tagjai csaknem teljes számmal megjelentek. Az elõterjesztett jelentések közül különösen nagy figyelmet érdemel Pákozdy Sándor alispánnak és Surgoth Jenõ gazdasági felügyelõnek a gazdasági kérdéseket érintõ beszámolója, amelyek nem a legbiztosabb képet festenek a gazdasági helyzetrõl s ennek jövendõbeli alakulásáról.

Pákozdy Sándor alispán a következõket jelentette: A közigazgatási hatóságok munka idelyét fõként a mezõgazdasági

munkák és az erdélyi menekültek elhelyezése és ellátása vette igénybe. Az őszi munkák szorgalmasan folynak, elég munka erõ áll rendelkezésre és a hiányzó igaerõt az erdélyi menekültek jószágainak és katonaszerõnek felhasználásával pótolták. Sajnálatos, hogy a hajdumegyei gazdáknak még 5,300 métermázsza vetõmagja hiányzik, amelynek biztosítása érdekében már a földmivelésügyi miniszternél közbenjárt. Miután azonban még a rekvirálás átengedett egész mennyisége sem fedezi a gazdák szükségletét és 2000 kiló vetõmag még ezután is hiányozni fog, nincs kizárva, hogy egyes területek bevetetlenül maradnak. Az erdélyi menekültek közül 13,000 nyert elhelyezést Hajdumegyében. Az elhelyezésnél figyelemmel volt arra, hogy a menekültek oly városokba helyeztessenek el, ahol a nagyszabású hadtest csapatai még el nem helyeztetek. Elhelyezést nyert 28,000 katona Hajduböszörmény, Hajduszoboszló, Balmazújváros, Püspökladány, Földes, Hajdudorog és Nádudvar helységeiben, a menekültek pedig Hajduböszörményben, Hajdunánáson, Tégláson, Hadházon, Vámospércsen, Mikepércsen, Hajdudorogon, Balmazújvároson, Tiszacségen, Egyeken, Hajduszováton, Tetétlenen, Kabán és kevés számmal Nádudvaron, Püspökladányon és Hajdusámsonban. Különösen nagy gondot okozott a menekülteknek étellel való ellátása, amelynek biztosítása érdekében felterjesztés ment a belügyminiszterhez, hogy a már kiutalt és még kiutalandó liszten kívül zsír, burgonya és fõzelékfélék beszerzése is lehetővé tessenek. Intézkedés történt az iránt is, hogy a menekültek megfelelõ hajlékot kapjanak és a gyermekek tejhez és szükség esetén orvosi segélyhez jussanak. A menekültek ellátását és elhelyezését miniszteri biztos is megtekintette és a viszonyokhoz képest mindent megfelelõnek találta.

Surgoth Jenõ gazdasági felügyelõ jelentése szerint az idõjárás száraz, hûvös, szeles volt, hideg éjjelekkel. A kalászosok betakarítása és cséplése befelyezést nyert. A tengeri törését megkezdték s már egyes helyeken be is felezték: a minőség a koraiaknál jó, a késõieknél gyenge. A termés katasztrális koldankint 600—630 kiló A talaj tulságos szárazsága miatt az őszi munkák el vannak maradva, a szántást-vetést csak a porhanyósabb talajon lehetett végezni. Nagyon hosszú, kedvezõ őszenek kell lenni, hogy az őszi kalászosokkal bevetni szokot területet az idén is bevessék a gazdák. A cukor- és takarmányrépa termés közepes, a minőség jó, a repcevetések igen gyengék. Hajduszoboszlón a mezei egerek igen elszaporodtak, de eddig még nagy károsodástól nem kell tartani.

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hóban befolyt: jövedelemadóban 187.80 korona egyenes adóban 233,453.09 korona, hadmentességi díjban 492 korona, bélyegjövendékben 70,826.16 korona. A hadbavonultak gyámol nélkül maradt családtagjai részére Hajdumegye területén október 3-ikáig 20,394 család részére napi 26,612,67 kor. a rokkanttá vált vagy elesett, eltűnt, meghaltak családtagjai részére 1234 tételben évi 208,880 koronát utalványoztak ki. — A csikszeredai pénzügyigazgatóságnak és alárendelt hivatalainak tisztviselõi és sze-

mélyzete a debreceni pénzügyigazgatóság hivatalaiban és területeiben nyert alkalmazást és elhelyezését.

Losonczy Álmos dr. kir. tanácsos, tiszti fõorvos a következõket jelentette: A közegészség állapota valamivel kedvezõbbnek mondható mint augusztusban volt. — A menekültek az uti fáradságban, az idõjárás viszontagságainak kitett emberek között igen sok meghûléses bántalom mutatkozott: néhány vörheny, torokgyík, illetõleg roncsoló toroklob eset is elõfordult. Az orvos kevés és ezek is munkával túlterheltek. A vármegye területén aug. hóban a születések száma 244, a halálosoké 303, az apadás 64 volt.

Hajdu Ferenc kir. tanf. bejelentette, hogy az erdélyi menekültek gyermekei az összes iskolákba tandíj és más díjak lefizetésének kötelezettsége nélkül vétetnek fel s amennyiben a meglevõ tanszemélyzet a tanítás ellátására csekélynek mutatkozik, az egyes iskolákhoz a menekült tanerõk nyerne beosztást az egyes iskolák jellegére valló tekintet nélkül. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy mindazon népoktatási tanintézeteknél, a melyeknél az alkalmazott tanerõk fizetékiesztõ állami segélyben nem részesülnek, a fentartók saját költségvetésük terhére kötelesek az alkalmazott tanerõk háboru segélyének kiutalásáról gondoskodni.

A nagy választás.

Amerikában választanak — és a háboru világpolitikai tapasztalatai megtanítottak rá, hogy nemcsak Amerikában fontos, hogy kit választanak meg az Egyesült Államok elnökének. Soha még a nemzetek így szemben nem állottak és soha még nemzetek nemzetközi élete olyan nagy nem volt, mint most. A világháboru területe az egész világ, az érdekeltségeikkel, a történelmükkel, a jövendõjükkel, az érzelmeikkel résztvesznek benne a semlegesek is és épp Amerika példája láttatja, hogy mennyire beleszól a hadviselõk háborujába ez a semleges részvétel.

Az Egyesült Államok népe most nemcsak elnököt választ, hanem nemzetközi politikát is és választ: a háboru és a béke közt és a mostani békével szemben mondhatni választ: a béke és a békesség közt. Egy ilyen semleges állambeli választás jelentõs akkor is, ha nem a világ legnagyobb üzletbirodalmáról, a nagytóke Palesztinájáról van szó. Ma Amerikának minden belpolitikája külpolitika is és az a koloszális korteskedés, aminek a forgószele most milliárdok hátán vágtat végig az Egyesült Államokon, a végén épp a külpolitikában fog megnyilvánulni. Ha Európában a külpolitika irányítja a belsõt és végeredményében minden falusi iskola, minden kisvárosi kórház költségvetése attól függ, hogy milyen szomszédságban él az ország, Amerikában a belpolitika irányítja a külsõt és nemcsak az dõl el egy választási korteskampányban, hogy megmarad-e az elnökötõl az utolsó diurnistáig a régi rendszer, hanem az is, hogy lesz-e háboru és Amerika milyen szerepet vállal benne. Európában egy választás megrázkódtathatja valamelyik ország egész idegrendszerét — Amerikában a választásban éli, égi ki magát az egész politikai élet, a választás formája meg

négy évenként az egész világrész arcát és kezdve az óriási karteltől, a bevándorolt kuni életéig, minden élet határát, irányát kiszámolja.

Egy kisebb európai ország akár egy évekig tartó hadviselés költségeit fedezni tudja abból, ami pénzül egy amerikai elnökválasztás fölemészt. A választás ritmusa természetesen megfelel az amerikai méreteknél, választás idején az egész ország csupa agitáció — sehol annyi professzionális agitátor és sehol olyan kapitalisztikusan organizált kortesüzem, mint Amerikában — a legfelsőbb bíróság épp úgy résztvesz benne, mint a falusi kis köröcsma és a legfelsőbb bíró existenciája épp úgy kockán van benne, mint a falusi bakteré. Ez a korlátlan korrupció demokráciája; — azon aztán gondolkozni lehet, hogy a demokrácia tette-e ilyen államalkotó tényezővé a korrupciót, vagy a kockán forgó gigantikus üzletek korrumpáltak-e a demokráciát. Mindig szenvedélyes az amerikai választás. Most a világháború központi tüze is fűti, új motívum benne a municiógyár, új izgalom benne a fajgyűlölet, új anyag: Mexikó. A régi választásokat programszerűen népjóléti kérdések, a programm mögött üzleti versenyek mozgatták — most megszólal Amerika nemzeti kérdése is, a gépek óriásvilága szerinti alkotóelemeire bomlik, a yankee hozzájárul, hogy nemzeti multat szerezzen magának... arról pedig beszélni se kell, hogy végeredményben ez is dividendákérdés.

Orosz hazugságok a hadifoglyok sorsáról.

Az orosz hadvezetőség már sokszor megkísérelte, hogy a Magyarországon, Ausztriában és Németországban levő orosz hadifoglyok sorsáról kegyetlen rémmeséket terjesztve, próbálja elejét venni az orosz katonák között igen elterjedt ama szokásnak, hogy önként megadják magukat. Az orosz kormány nemrégiben hivatalos közleményt adott ki, amelyben egy rendkívüli vizsgálóbizottságnak az osztrák-magyar foglyotáborok állítólagos viszonyairól közölt hamis adatokat. A vizsgálóbizottság közli, hogy mindazokat az adatokat, amelyeket fölscról, a fogságból megszökött vagy rokkanat hazalért katonák tanuvalomásaiból állította össze.

Chestak Alexis Fedorov, az odesszai 48. serezed katonája elbeszéli, hogy egyik foglyotársát, aki vonakodott a csizmáját egy osztrák-magyar katonának átadni, ez a katona egyetlen szuronydöféssel agyonszurta s a csizmát azután elrabolta. A fogságba került katonákkal, közvetlenül foglyui esésük után szerfelett kegyetlenül bántak, megfosztották őket ruháiktól és a tűzvonal mögött, a szabad ég alatt, vagy szétrombolt istállóknak kellett az éjszakákat tölteniök. Tomachev Gábor, a finnországi 9. vadászterred káplárja elmondta, hogy őt és foglyotársait halálbüntetés terhe alatt arra kényszerítették, hogy a július 14-iki csata során részt vegyenek egy főtönzött hid készítésében és ilyen módon tegyék lehetővé a magyarok és osztrákok visszavonulását. A koncentrációs táborok felé való utjukban, amely néha hét-nyolc napig is eltartott, a foglyok vagy egyáltalán semmit sem kaptak enni, vagy száraz kenyérdarabkákat kaptak. Lesoványodtak és holttestüket a sáncárokba hajították. A további állomáson meleg táplálékot vagy kávékat kaptak, ez azonban tiszta cikória volt, tej és cukor nélkül, vagy pedig nem tápláló, rossz főzeléklevés. Az utat piszkos marhakoosikban kellett megtenniök, ame-

lyekben annyian voltak, hogy sem lefeküdni, sem felelni nem tudtak.

Az osztergomi, dunaszerdahelyi, somorjai és más foglyotáborokban, melyekben rengeteg főmegi foglyot tereltek össze, 1914. novemberéig egyáltalán nem volt semmiféle lakóház. A foglyok a földön aludtak és a hideg miatt végtelenül szenvedtek, mivel ruházatuk olyannyira hiányos volt, hogy egyesek csak egy szál trikóba voltak öltözve. Csaknem valamennyi táborban egyforma táplálékot kaptak. Reggel hat órakor gersli-főzeléket, sült makkot, vagy szederlevélből készített teát kaptak. A kávé vagy a teát kukoricálsziból csinált levessel pótolták. Az ebéd a következőkből állt: leves, amely voltaképpen főtt víz, néhány szem krumpival, répával vagy babbal; hus vagy hal, amely azonban kellemetlen szaga miatt nem lehetett megenni.

Az emészthetetlen és megromlott táplálék okozta azt, hogy a legtöbb hadifogly ragadós betegséget kapott. A tifusz és a kolera ezernyi áldozatot szedett. A kolera-betegeket és kóeragyanusokat az orosz foglyotáborból meztelenül kiküldték, így mentek azután a hegyek közé, ahol az erdővel és bokrokkal borított halmokon kellett szenvedniök és meghalniök. Első éjjel a kolera-tábor hétezer főnyi lakója a szabad ég alatt aludt. Akik ezt az éjszakát túléltek, másnap gödröket ástak maguknak és szorult abba aludtak. A táplálékot maguknak kellett elhozniök onnan, ahová számukra a katonák letették. Kénytelenek voltak az árkokban található konyhabulladékból kikaparni a krumpiléjét, a száraz kenyérléjét, a rothadt főzeléket, hogy éhségüket csilapítsák. Négy-szeröttszáz ember halt meg közülük két hónap alatt, míg végre más táborba szállították őket: tifuszjárvány lepett fel. Az osztrák és magyar orvosok és katonák egyáltalán nem foglalkoztak velük, csak az orosz foglyorvosok kezelték őket és a halottakat farsalk temették el. Végül is egy magasabb-rangú osztrák-magyar orvos szerzett tudomást a dologról és utasította a tábor főorvosát, hogy javítsa meg az ellátást és adjon jóból enni a foglyoknak. Erre azután a járvány megszűnt.

Szerencsésül volt azoknak, akiket mezei munkára osztottak ki, mert a nép jobban bánt velük, noha itt is voltak kivételek. Előfordult az, hogy futóárkokat ásattak velük, tehát hadimunkát kellett végezniök, amire halálos fenyegetés-el kényszerítették őket. A büntetések különböző fajtáival kínozták a foglyokat. Kikötötték, vagy meghorbácsolták őket, sőt az is divatban van, hogy teljesen levetkőztetett foglyot egy bádoggal vagy cikkek bevont koporsóba tettek és jőzáródó tetővel fedték le a koporsót. A fogly mellére két súlyos követ is tettek. Mikor a koporsóból kivették, félig halott és teljesen öntudatlan volt. Az is megtörtént, hogy a foglyot meztelenül a hóba ájtették.

A hazugságoktól hemzsege, terjedelmes jegyzékonyvet Kriestoff Alexis szenátor, a rendkívüli vizsgálóbizottság elnöke írta alá. Főössleges volna kommentárt fűzni ezekhez a naïv és esztelen hazudozásokhoz. Nélnük a foglyok állata olyan, hogy mindenki maga láthatja, maga győződhet meg arról, milyen szabadságot élveznek és milyen jó bánásmódban van részük.

HIREINK.

— A ref. templomban ma délelőtt Szabó Antal lelkész predikál.

— Kinevezés. Dr. Hamvai Kovács Bálint vm. tb. főorvost a pénzügyminiszter Hajdúvármegye területére Debrecen székhelyei alkötött, a jövedelmi adó első fokú megállapítására hivatott adófelszámolási bizottságba rendes taggá és egyúttal elnökhelyettesé kinevezte.

— A hajdúszabolcsi jótékony nőegylet a szegény iskolás gyermekek felruházására 1916. október hó 15-én — Vasárnap — délután 5 órakor a központi

ref. iskola nagytermében délutáni előadás rendez. Belépti-díj: 4 első sorban 3 kor., a többi sorokban 2 kor., állóhely 1 kor. Felülfizeléseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség. Műsor: 1. Megnyitó, tartja: Szabó Antal ref. lelkész, négyzeti titkár ur. 2. Vegyes kar, Balatoni regéből, Feké Kálmán karnagy ur vezetésével. A hölgyek részéről közreműködnek: G. Tóth Erzsike, Grósz Bózsika, Czeglédy Irénke, Gergelyffy Mariska, Kovács Margit, Kerekes Rózsika, Györy Ida, Szécsy Margit, Sternberg Bózsika, Dörög Juliska, Márton Róza, K. Tóth Margit. 3. Komoly szavalt: Márk Sándor ur-tól. 4. Kuruc dalok, éneklő: Feké Kálmán ur, cimbalmon kíséri; Czeglédy Irénke k. a. 5. Thoroczky Antal ur nő imitátor. 6. Hűvös Frigyes ur csellón: D. Popper Gavotte, Golltermann: Concert G. II. a III. rész. Zongorán kíséri: Dr. Kendeffy Ödön ur. 7. A kozák, vig jelenet, előadja! Závory Béla, Feké Kálmán és Márton Gábor urak.

— Az erdélyi menekültek Hajdúmegyében. Rásó István, Hajdúmegye főjegyzője ma délelőtt összehívta a csikmegeyi községi és körjegyzőket, tisztviselőket, hogy a Hajdúmegyébe menekült csiki székelyek védelmét megbeszéljék. — Elmondta, hogy a belügyminiszter kiküldöttjével, Viczián miniszteri osztálytanácsossal bejárta a megye városait és néhány községet, hogy a menekültek sorsa felől érdeklődjék. Azt tapasztalta, hogy a menekültek nem részesülnek még olyan figyelmes, gondos ellátásban, amelyet az ország legmagyarabb vármegyéjétől elvárhatnak. Dehát ennek részben oka a nagy hirtelenség, ahogyan ideérkeztek a menekültek. Elsősorban az volt a legfőbb gond, hogy tető alá jussanak a hajlékaikból kiűzöttek, most aztán az a feladat, hogy jól is érezzék magukat. E célból rendeletet intézett a megyebeli polgármesterekhez, főszolgabírákhoz, községi előjárókhöz. A főmeglakásokat nem enged meg, a családoknál kell szállást biztosítani a menekülteknek. Gondoskodás történik arról, hogy élelmickekhez jussanak, tűzifát is szereznek részükre. Ezt elvégzi Hajdúmegye hatósága. A jegyzőket, tisztviselőket pedig beosztotta az értekezleten a csikmegeyi főjegyző a vármegye városiba, községeibe, hogy a menekültek életét közvetlen közlelől kíséressék figyelemmel és ügyesbajos dolgaikban is segítségükre legyenek.

Az értekezlet folyamán az a hír érkezett, hogy csapataink visszafoglalták Csikszeredát, Csikmegeye székhelyét. A győzelmi hír egyszerre az öröm ragyogó derűjét lopta a komoly arcokra s kiáradtak a boldog szívek:

Éljen!... Éljen!... Éljen!...

Percekig visszhangzott a vármegye-háza komoly pompájú nagyterme a csikmegeyeiek lelkes éljenzésétől és tapsától. Azután már könnyebben, fölenged szívvel folytatták tovább az értekezlet munkáját.

— A jótékony nőegylet mai háborus délutánjának tiszta jövedelme a hadban elesettek és hadbavonultak szegény gyermekeinek felruházására fog fordíthatni. A nemes célt közönségünk teljesen magáévá tette s így előre is jelezhetjük, hogy az előadáson rendkívül nagyszámu diszes közönség fog megjelenni.

— Előléptetés. Ezry Sándor cs. és kir. vadászszázalébeli zászlóst a király hadnaggyá nevezte ki.

— Halálozás. Papp Zsigmond helybeli iparos neje D. Tóth Zsófia hosszas szenvedés után élete 53-dik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután lesz.

— Av erdélyrészi menekültek javára a városi hatóságnál 474 K 60 f. összeg gyűlt egybe. Ez összeget dr. Fekete László polgármester az alispánhoz küldötte be.

— Az alsószabolcsi-hajduvidéki ref. egyházmegye okt. 26-án d. e. órakor tartja ülését Debrecenben a vármegyei székház dísztermében Szabó Lajos esperes elnöklété alatt.

— **Hősi halál.** Csuka Imre tizedes VI-dik tizedbeli és Molnár Károly IV. tizedbeli hajduszoboszlói lakosok hivatalos értesítés szerint hősi halált haltak a harc-téren. Emlékük felett virrasztani fog a magyar nemzet hálás kegyelele!

— **Névmagyarosítás.** Steinfeld József, a Weisz Ernő utóda cég üzletveze-tője családi nevét helygymiszteri engedéllyel Sándor-ra változtatta.

— **Három darab** jó karban levő cse-repkályha jutányos áron eladó Ezry Adólnál.

Hadbavonult Dr. Nagy Béla távollétében szerkesztésért felelős: **BOR JÁNOS.**
Kiadó: **BORBÉLY SAMU.**

6446—1916.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egye-tek 1916. évi adójára vonatkozó lajstromok a városi adóügyi jegyzői hivatalban folyó évi október hó 9-től 16-ig bezárólag 8 napi közszemlére ki lesz téve, mely idő alatt azt az érdekeltek megtekinthetik s észrevételeiket fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, vagy utóbb a folyó hó 17-én a városháza közgyűlési termében tartandó adótárgyalás alkalmá-val tehetik meg.

Hajduszoboszló, 1916. október 8.

Székely József
a. jegyző.

A hajduszoboszlói kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

1461—1916. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete végrehajtónak Kiss Lajos és neje Kiss Eszter végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 166 K. 80 fill. lökekövetelés és járuléka behajtása

végelt a hajduszoboszlói 5764. sz. betét-ben 15681 és 15990 hrsz. alatt felvett ingatlanra 1860 korona kikiáltási áron elrendelte.

Az árverést 1916. évi november hó 7. napján d. c. 10 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják meg-tartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem ad-ható el.

Az árvereini szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át kész-pénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óva-dékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétre helyezéséről kiállított letéti elismer-vényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t.-c. 147. 150., 170., §§.; 1908: XL. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási ár-nál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiki-áltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Hajduszoboszló, 1916. évi jul. hó 28. napján.

Gerstner Miksa

kir. jbiró.

A kiadmány hitelűl Gyárfás telek-könyvvezető.

4860—1916.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1916. évi III. osztályu keresetadóról szóló III ik pótkivetési lajstromot 1916. évi október hó 14-ik napjától 1916. évi október hó 22-ik napjáig terjedő 8 napon át, a városháza adóügyi jegyzői irodájában közszemlére kitéltem.

Felhívom az érdekelt adózókat, hogy azt a közszemlére kitétel ideje alatt te-

kintsék meg s esetleges észrevételeiket te-gyék meg.

Hajduszoboszló, 1916. október 11-én,
Székely József
a. jegyző.

Hadbavonultak

női családtagjal jó megélhetést biztosíthat-nak maguknak, ha

Benes Károlyné

(Budapest, IV. Kristóf-tér 8.) elsőrangú női divatteremmel kapcsolatos szabászati és varró tanintézetében csekély díjazásért a női ruha szabást és varrást rövid idő alatt megtanulják.

Tollat és bőrt

a legmagasabb napiár mellett vesz bármely mennyiségben

Fülöp Hermann

Hajduszoboszlón.

Kivánatra bárkihez is elmegy.

Kardos László

Debrecen, Kossuth-utca 9.

ajánlja nagy választékban érke-zett következő árukat: színes és fehér baechentek, flanellek női ruhákra, női, férfi és gyermek fe-hérneműekre. Elsőrendű ágyló és lópokrócok, paplanok, matrácok. Férfi és női alsóruhák, harisnyák. Továbbá női, férfi és gyermek kész fehéreneműek, len és pamut vásznak, asztalkészletek, ágyneműek, törülközők, törülők, zseb-kendők és sok más hasznos áru, minden kitűnő minőségben és jutányos szabott áron. Intézeti fehéreneműek iskolás leányok és fiuk részére.

Legujabb divatu

menyasszonyi és eljegyzési

ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696

Halász Nándor

óras és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagytakarék ujjalotájában.

Megyei telefon 696.

Veszek ócska aranyat és ezüstiöt készpénzért a legmagasabb áron!!